

MIRENJE

U Republici Hrvatskoj od 1. studenoga 2015. godine na snazi je novi Obiteljski zakon („Narodne novine“, broj 103/15), koji se sastoji od 10 zasebnih dijelova te čijim je sedmim zasebnim dijelom uređeno područje obveznog savjetovanja i obiteljske medijacije.

Obvezno savjetovanje je oblik pomoći članovima obitelji da donesu sporazumne odluke o obiteljskim odnosima vodeći posebnu brigu o zaštiti obiteljskih odnosa u kojima sudjeluje dijete te o pravnim posljedicama nepostizanja sporazuma i pokretanju sudskih postupaka u kojima se odlučuje o osobnim pravima djeteta. Obvezno savjetovanje provodi stručni tim centra za socijalnu skrb nadležnog prema mjestu djetetova prebivališta, odnosno boravišta, ili prema mjestu zadnjeg zajedničkog prebivališta, odnosno boravišta bračnih ili izvanbračnih drugova. Obvezno savjetovanje ne provodi se prije pokretanja postupka ovrhe i osiguranja sukladno Obiteljskom zakonu. U obveznom savjetovanju sudjeluju članovi obitelji osobno i bez punomoćnika.

Obvezno savjetovanje provodi se: 1. prije pokretanja postupka radi razvoda braka u kojem postoji zajedničko maloljetno dijete i 2. prije pokretanja ostalih sudskih postupaka o ostvarivanju roditeljske skrbi i osobnih odnosa s djetetom. Obvezno savjetovanje prije pokretanja postupka radi razvoda braka ne provodi se u odnosu na bračnog druga ili oba bračna druga: 1. lišena poslovne sposobnosti, ako nisu u stanju shvatiti značenje i posljedice postupka ni uz stručnu pomoć, 2. nesposobna za rasuđivanje ili 3. koji su nepoznatog prebivališta i boravišta.

Obvezno savjetovanje pokreće se na zahtjev stranke koji se podnosi centru za socijalnu skrb u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik. Centar za socijalnu skrb je dužan nakon primitka zahtjeva za provođenje obveznog savjetovanja zakazati sastanak i pozvati stranke. Iznimno, ako centar za socijalnu skrb procijeni da u okolnostima konkretnoga slučaja zajednički sastanak ne bi bio svrhovit ili ako to jedna ili obje stranke iz opravdanih razloga zahtijevaju, zakazat će se i provesti odvojeni razgovori sa strankama.

Obiteljska medijacija je postupak u kojem članovi obitelji sudjeluju dobrovoljno. Iznimno, obavezan je prvi sastanak obiteljske medijacije prije pokretanja postupka radi razvoda braka.

Obiteljska medijacija je postupak u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor iz obiteljskih odnosa uz pomoć jednog ili više obiteljskih medijatora. Obiteljski medijator je nepristrana i posebno educirana osoba koja je upisana u registar obiteljskih medijatora. Glavna svrha postupka obiteljske medijacije je postizanje plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi i drugih sporazuma u vezi s djetetom. Uz ostvarenje te svrhe, u postupku obiteljske medijacije stranke se mogu sporazumjeti i o svim drugim spornim pitanjima imovinske i neimovinske naravi.

Obiteljska medijacija se ne provodi: 1. u slučajevima kada prema procjeni stručnog tima centra za socijalnu skrb ili obiteljskog medijatora zbog obiteljskog nasilja nije moguće ravnopravno sudjelovanje bračnih drugova u postupku medijacije, 2. ako su jedan ili oba bračna druga lišeni poslovne sposobnosti, a nisu u stanju shvatiti značenje i pravne posljedice postupka ni uz stručnu pomoć, 3. ako su jedan ili oba bračna druga nesposobni za rasuđivanje i 4. ako bračni drug ima nepoznato prebivalište i boravište.

Obiteljska medijacija se može provoditi neovisno o sudskom postupku prije pokretanja sudskog postupka, za vrijeme njegova trajanja ili nakon dovršetka sudskog postupka. Obiteljska medijacija ne provodi se prije pokretanja postupka ovrhe i osiguranja sukladno Obiteljskom zakonu. Iznimno, sud može tijekom postupka ovrhe radi ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom predložiti strankama da pristupe obiteljskoj medijaciji. Naime, sud može nakon što saslušao stranke i s obzirom na okolnosti slučaja odgoditi ovrhu za trideset dana te naložiti stručni razgovor s djetetom ili predložiti strankama da pristupe obiteljskoj medijaciji radi sporazumnog rješavanja spora, ako je to potrebno, sud može posebnom odlukom detaljnije precizirati ostvarivanje osobnih odnosa za vrijeme trajanja stručnog razgovora ili obiteljske medijacije, s tim da sud neće postupiti na ovaj način ako je obiteljska medijacija bila bezuspješno pokušana ili ako je nužno žurno postupanje.

Obiteljski medijator i druge osobe uključene u postupak obiteljske medijacije dužne su čuvati povjerljive informacije i podatke za koje su saznale tijekom postupka obiteljske medijacije u odnosu na treće osobe, osim: 1. ako je priopćenje informacija nužno za provedbu ili ovrhu sporazuma ili 2. ako je priopćenje informacija nužno radi zaštite djeteta čija je dobrobit ugrožena ili radi uklanjanja opasnosti od teške psihičke ili fizičke povrede integriteta osobe. Obiteljski medijator je dužan uputiti stranke u opseg načela povjerljivosti.

U pogledu sporazuma postignutog u obiteljskoj medijaciji, Obiteljskim zakonom propisano je da plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi ili drugi sporazumi postignuti u postupku obiteljske medijacije moraju biti u pisanom obliku i potpisani od svih stranaka te da stječu svojstvo ovršne isprave ako ih sud na prijedlog stranaka u izvanparničnom postupku odobri.

Ako se stranke ne sporazume o planu o zajedničkoj roditeljskoj skrbi, odnosno o drugom spornom obiteljskom odnosu, obiteljski medijator će u izvješću o obustavi postupka obiteljske medijacije navesti jesu li obje stranke aktivno sudjelovale. Izvješće o obustavi obiteljske medijacije uručuje se sudionicima. Obiteljski medijator će sudu koji je zastao s postupkom radi provođenja obiteljske medijacije dostaviti izvješće o obustavi obiteljske medijacije.

U slučaju da stranke tijekom sudskog postupka sporazumno predlože rješavanje spora u postupku obiteljske medijacije, sud može zastati s postupkom, u kojem slučaju će odrediti rok od tri mjeseca u kojem stranke mogu pokušati riješiti spor u postupku obiteljske medijacije. U slučaju da tijekom sudskog postupka sud procijeni da ima izgleda za sporazumno rješavanje spornih obiteljskih odnosa, on također može predložiti strankama postupak obiteljske medijacije. Ako stranke pristanu na postupak obiteljske medijacije, sud će zastati s postupkom te odrediti rok od tri mjeseca u kojem stranke mogu pokušati spor riješiti u postupku obiteljske medijacije. Ako stranke u roku od tri mjeseca, koji je sud odredio za provođenje obiteljske medijacije, nisu uspjele spor riješiti u postupku obiteljske medijacije ili ako stranke predlože nastavak sudskog postupka prije isteka toga roka, sud će nastaviti s postupkom. Prije odlučivanja o zastoju postupka sud je dužan procijeniti je li zastoj prikladan s obzirom na potrebu žurnog postupanja u predmetima u kojima se odlučuje o pravima i interesima djeteta.

Obiteljski medijator u postupku obiteljske medijacije dužan je informirati sudionike da vode računa o dobrobiti djeteta, a u postupku obiteljske medijacije može omogućiti djetetu izražavanje mišljenja uz pristanak njegovih roditelja.

Obiteljski medijator koji je provodio postupak obiteljske medijacije ne smije sudjelovati u pisanju stručnog mišljenja, obiteljske procjene niti smije na drugi način sudjelovati u sudskom postupku u kojem se odlučuje o sporu među strankama koje su sudjelovale u obiteljskoj medijaciji, osim u zakonom propisanim slučajevima.

Ako obiteljsku medijaciju provode obiteljski medijatori zaposleni u sustavu socijalne skrbi, stranke ne plaćaju naknade za rad obiteljskih medijatora. Ako obiteljsku medijaciju provode obiteljski medijatori izvan sustava socijalne skrbi, troškove njihova sudjelovanja snose stranke.

U postupcima obiteljske medijacije na odgovarajući se način primjenjuju odredbe kojima se uređuje mirenje.

Za daljnje informacije vidjeti:

Obiteljski zakon (Narodne novine br. 103/15)

Pravilnik o obiteljskoj medijaciji (Narodne novine br. 106/14)

Zakon o mirenju (Narodne novine br. 18/11)

Posljednji put ažurirano: 23/08/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.